

DE CRONYCK VAN KLAAS VAN VOORST

"De eerste 8 dagen van de maand April waren gelijk de laatste in Maart met harde Noorde en NW winden nog vrij kout en guur, maar de volgende met weijnig windt en met zonschijn was. 't mooi weer."

Dat zijn de laatste woorden, die Klaas van Voorst in april 1826 in sierlijk handschrift optekende in zijn "Historiesche Cronijck van Hoorn", waarna hem de pen ontviel. Twee maanden later was hij dood: hij overleed op 4 juni 1826 om half acht des avonds, oud 81 jaar, wonende op het Noord, zonder beroep, geboren "te Rijpe, weduenaar van Dieuwertje Wit en zoon van Hendrik van Voorst, overleden, de moeder onbekend".

Zo staat het beschreven in de akte van overlijden, die door zijn 42-jarige zoon Hendrik, winkelier op 't Noord en door Cornelis van Beek, bekende van dezelve, 47 jaar, stadsbode, mede werd ondertekend. Zoon Hendrik zou zijn vader overigens niet lang overleven: hij stierf al op 8 oktober 1827, geboren te Hoorn, gehuwd met Hillegondt Bloem.

De Cronijck van Klaas van Voort, nimmer in druk verschenen, behoort stellig tot de boeiendste documenten van het Hoornse stadsarchief, vijf forse banden, vele honderden bladzijden volgeschreven en met ingeplakte prenten verlucht, rijke informatie over bijna twee eeuwen stads-historie.

Want Van Voorst begon waar de Chronyk van Dirk Vellius ophield: in 1630. Weliswaar was het boek van Vellius in 1740 "ten vierden male gedrukt en met aantekeningen vermeerderd door den Eerw. Heer Sebastiaan Centen, leeraar bij de Remonstrantsche gemeente dezer stad", maar Van Voorst had kritiek op de aanvullingen van Centen en "vinde mij verpligt om zommige dezer aantekeningen tegen te spreken en aan te toonen dat dezelve onwaaragtig zijn". De bedoeling was niet zozeer om Centen voor leugenaar uit te maken, dan wel "alleen om de lezers van de 4e Editie in geen verkeerde waan te laten". Van Voorst noemt drie punten van kritiek: een uit de gemene Historiën en twee bij overlevering of kwade aantekening". Daar is een fraaie anekdote bij: wat Centen had omschreven als het "Hobbelde Bobbelde Land" was voor Van Voorst en andere tijdgenoten gewoon een stuk grond onder Blokker, dat

op 24 december 1740 onder de bekende naam Het Hooge Clooster van eigenaar verwisselde.

Benaarstigt

Het levenswerk van Klaas van Voorst, gelukkig goed bewaard maar verder nauwelijks bekend, begint met een verantwoording, waarin bijna profetisch de vergetelheid wordt aangekondigd waarin hetzelfde zou geraken. "Ons Vaderland", zo begint het geschrift waaruit hier zo getrouw mogelijk wordt aangehaald, inbegrepen het gebruik van hoofdletters, "schoon overvloeiende van allerlei Soort van Boeken, heeft egter nog gebrek aan zoodanige, welke de gevallen van de bizondere Steden Behelze tot omtrent de Tegenswoordige Tijd, en Weijnige Zij'er gevonden, die zig daar toe met opset Benaarstigt hebben. Om dit gebrek na mijn gering Vermogen enigsints te Verminderen, zoo is mijn Voornemen om door dit kleijne opstel de Historie der Stad Hoorn aan te wijzen van den Jare 1630 tot op de tegenswoordige Tijdt".

Van Voorst, een man die zich wel uitzonderlijk benaarstigt heeft en wiens "kleijne opstel" tot vijf banden zou uitgroeien, achtte dit werk ook noodzakelijk" omdat 's Menschen Leven, kort van duur zijnde, de geheugenisse van gebeurde Saken versterven moeten tegelijk met allen die dezelve bevatten. En ofschoon de overleveringen zulks wel Enigermaten vergoeden, zoo verdwijnen nogtans dezelve door verloop van tijden als een Nevel. Bovendien is ook te beklagen de geringe Zorg en agting welke de ondankbare en onagtzame Nageslagten toedragen aan de Oude Memoriën door hunne Naarstige Voor-Ouders met ongemene Vlijt en arbeid vergaderd, waardoor vele Heerlijke gedenk-schriften verwaarloost, en alsoo de Eeuwigheid ontroofd zijn".

Ontroofd zijn ons de memoriën van Klaas van Voorst dan wel niet, maar aan een zekere onachtzaamheid zijn ze toch niet ontkomen, zodat aan het huidige Nageslagt dit begin van eerherstel past jegens een man van zoveel ongemene vlijt, die aan het einde van zijn leven verzuchtte: "Ik hadt over eenige tijdt, dog niet lang geleden, het oogmerk om dit werk dezer Historie van Hoorn van 't begin af te verschrijven, na te zien en zooveel ik kon nog te verbeeteren, maar vinde mij door mijn hooge Jaren buijten staat, om deze mijnen wensch te vervullen,